

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYELET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó minden közlemény a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez címzendő (Ó-vár, Bástya-utca 9. sz.)	A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt, körli tagsági díj 1 frt. A tagsági díjak a Méhész-egylet pénztárnoka Gebhardt Döméhez küldendők (Kül-Monos-torutca 57. sz.)	Egyleti tagok, a 2 frt rendes, illetőleg 1 frt körli tagsági díjért úgy az „Erdélyi Gazda“-t, mint a „Méhészeti Közlöny“-t díjtalanul kapják.
--	---	---

III-ik évfolyam.

1888. július 1.

13. szám.

Az anyaméh megujtásáról.

A „Méhészeti közlöny“ folyó évi 11-ik számának kérdések rovatában egy méhésztárs óhajtja tudni:

„Miként kell az ezelőtti évben, vagy éveken nem rajzott családok öreg anyját megujtani?“

Ugyan e kérdésre ott azonnal felelet is van, de hát a kérdés olyan, hogy megérdemli a kissé alaposabb fejtegetést is, mert őszintén szólva a kérdés kissé homályos, éppen ez oknál fogva a felelet sem lehetett momentán korrekt, csakis annyit lehet belőle kiolvasni, hogy: „a milyen a jónap, olyan a fogadj-Isten.“

A szives felelő tulbuzgóságában — tán ép egy szép első raj kivonulása alkalmával — meglepedkezett arról, hogy ma még paraszt kasok is vannak forgalomba, s hogy a kérdést feltevő, valószínűleg nem a Dzierzon, hanem parasztkasra is óhajtotta a felvilágosítást; mert hát a Dzierzonnal könnyen elbánhatik bár ki is, sőt nem is kell a fedetlen fiasításokat elszedni, csak öljük meg egyszerűen a nekünk nem tetsző anyát, hagyjuk a fedetlen fiasítást úgy mint volt, aztán majd tudni fogja az árván maradt család saját teendőit.

Egészen más eljárás követendő azonban a közönséges parasztkasoknál, melyeket bár ma már sokan nem szívesen látják a méhészetben, de a rajzás, a szaporításra való tekintettel, még sok igeig nem lesz nélkülözhető, sőt én erősen hiszem, hogy ezek a divatból még egy század elteltével sem fognak kimenni. Nem azt akarom ezzel állítani hogy a parasztkas többet érne a Dzierzonnál, csakis azon meggyőződésnek adok itt kifejezést, hogy a legokszzerűbben berendezett, vagy kezelt méhesben sem fog ártani, ha a Dzierzon kaptárok mellett néhány ily parasztkas is felállítatik. Ne is mellőzzük azt teljesen, hiszen a földön úgy sincsen tökéletes semmi, mindennek van saját fény- és árnyoldala s e két tulajdonság úgy a Dzierzon, mint a közönséges parasztkasnál is megvan.

Ha tehát a kérdést tevő méhésztárs Dzierzon kaptárról óhajt felvilágosítást: úgy, mint fentebb említém, semmitse meg egyszerűen az inkriminált anyát s 18—20 nap múlva új fiatal anya lesz a kaptárban s ha herék is vannak, pár nap alatt megtermékenyülve ujjult erővel fog a dolgozók szaporításához.

Most térjünk át a parasztkasokra. Három eshetőség van, mely a rajzást akadályozhatja: először a kellemetlen időjárás, másodsor a család elavult, fekete, terméketlensége, esetleg végkimerülése. Mielőtt hát a kór orvoslásához fognánk, vagy receptet íránk, tisztába kell jönnünk azzal, mi okozhatta a raj több évi visszamaradását? de addig az anyát elpusztítani nem szabad, míg hibás volta beigazolva nincsen.

A kérdést tevő méhésztárs vidékén a rajzás szakában az idő, úgy az elmúlt, mint az azelőtti évben kielégítő lehetett, a mit onnét következtetek, hogy mindenik törzse rajzott — egy kivételével — tehát az első akadály a rajzást illetőleg itt fen nem forog; de a harmadik eset — az annya hibás volta — sincs beigazolva; mert a nem rajzott törzs is olyan jó volt, mint a többi, a mit ismét onnét következtetek, hogy a kollega ur abból rajt várt, tehát az anya kitűnően petézett s úgy gyarapodott, mint a telepen levő törzsek bármelyike. A mint látszik azonban a raj úgy a mult, mint az előbbi éveken kimaradt, de mert az annya jó, több mint bizonyos, hogy a második eset, az az a nagyon öreg építmény gátolta a raj kifejlődését. Ezért azonban az annya nem felelhet, a méhész pedig köteles erre is figyelmet fordítani s időnkint — minden harmadik—negyedik évben — a lépeket megujtani, illetve azt méheivel megujtatni, a mi egyszerűen úgy történt, hogy tavasszal — midőn a méhek már kijárhatnak — az öreg építmény visszavágandó annyira, hogy csak a kas csucscsában maradjon meg egy kevés belőle.

Már most: ha a család nem gyarapszik, hanem látjuk, hogy daczára a jó időnek és elég szép építménynek, ha-

nyatlóban van: csakis az anyaméh a hibás s ekkor — minél előbb, annál jobb — természetesen meg kell semmisíteni, azaz fiattal helyettesíteni; a mit én következő-kép szoktam végezni:

Egy szép verőfényes nap, délelőtt 10—11 órákor, mikor a méhek nagyrésze dolgozva van, leemelem a gyanus családot s helyére a haza térő dolgozóknak egy üres kast állítva, a családot egyszerűen kidobolom, mely műtétben az erdélyi méhésztársak, úgy is, ha itt nem részletezem, kellő jártassággal s szakavatottsággal bírnak. Tíz perc alatt kezeim közt van az elaggott anya, mert az anélkül is kevés nép között az üres kasban — melybe bedoboltam — igen könnyen meglehet találni. Ha már ennyire vagyok, egyúttal kivágok a törzs építményéből egy jókora hosszú ék alakú darabot s meggyőződom, van-e fedetlen fiasítás, vagy pete az árván maradt családban. Ha nincs, veszek egy másik kasból s a kivágott helyre illesztve egy szeggel megerősítem s most, hogy már van, akkor vissza ütöm a kidobolt, de anyától megfosztott népet s az még a következő éjjel anyabölcsök építéséhez fog s rövid idő alatt rendben lesz minden.

A műtétet, ha oly időben tesszük, midőn herék vagy még, vagy már nincsenek, az estben nem tehetünk mást, mint vagy termékeny tartalék anyával meganyásítjuk, vagy — a mi még jobb — egy gyengébb, de erőteljes anyával bíró családdal egyesítjük.

Mindenek előírásával sokkal gyorsabban megy véghez mint itt leírva van, de különben is oly egyszerűek a kivitelek, hogy kevés ügyesség, bátorság és higgadság mellett, lehetetlen, hogy bárkinek is ne sikerüljön.

Károlyi Gyula.

A méh-tetüről.

A „Méhészeti Közlöny“ múlt számában ismét említés tétel a „méh-tetüről“. (Braula coeca). Miután a márcziusi számban hasonló ügyben már egyszer nyilatkoztam, a most felvetett kérdést ismét tisztázni óhajtam.

A beküldött méhen látható „tubák szerű s árga folatok“ semmiesetre nem lehetnek a méhtetű petéi, mivel ez nem petézik, hanem mint hábnemző, saját méhében táplálja első fejlődési korában levő álcáját, mely, ha már eléggé érett, a kaptár fenekére esik, mely állapotban fehér és puha, de már rövid idő múlva megkeményedik s sötétebb színt mutat; a górcső pedig ekkor, kis hordócskához hasonló bábót tüntet szemeink elé. Megjegyzem különben, hogy a braula coeca nem bogár, hanem a legyekhez sorolatik, habár szárnyai nincsenek.

A méhészek közül többen a meloë álcáját fejlődésének első korában szintén a méhtetűhöz sorolták. Ezt elég helytelenül cselekedték, mivel ezen álcza a méhen nem elődsi állat; sőt, mivel a méhen élte főtartásának feltételeit fel nem leli, csakhamar elvész, miről az idén szembetűnően meggyőződhetünk itt helyt, hol ezen álcza oly mérvben jelent meg, hogy a kaptárban összekapart törmelék egészen

tarka képet mutatott, az összeszuszorodott többnyire fekete álcától. Títs. szerkesztőségnek e kis papirosba mellékelve küldök ezen törmelékből.* Ezen összeszáradt álcák eczetsavba kevert glicerinen feldagadnak s visszanyerik régi rugonyosságukat s górcsővi vizsgálatra alkalmas készítményre (praeparatum) fölhasználhatók. Egyáltalában nem tanácsos folyadék gyanánt borszeszt használni, melyben megkeményednek s törékenynyé válnak ez álcák s természetesen a méhtetű is, mely ha összeszáradt eczetsavba vegyített glicerinen szintén megpuhul s visszanyeri régi alakját.

Ha különben a kellőleg praeparált testecskék nem kézi nagyító üvegen, hanem górcsővön vétetnek vizsgálat alá, a test negyedrésze is elegendő annak meghatározására,**) hogy a méh-tetű vagy meloë álcza forog-e kérdésben.

A meloëről Sötér Kálmán e közlöny márcziusi, 6-ik számában, oly kimerítő jeles cikket közölt, hogy ismétlésekbe bocsátkoznám, ha a meloë közelebbi leírását kockázhatnám. Csak azt említem fel, hogy Európában körülbelül 20 válfajt ismernek, melyek közül a petyegtetett (meloë variegatus) és a közönséges (meloë prus carabeus v. cicatricosus) nálunk különösen el van terjedve; az elsőnek fekete, az utóbbinak vörös az álcája. A vörös kisebb s ártatlanabb is. Az idén itt inkább a fekete volt észlelhető, mely a hátpaizs és potroho között mélyen befurakodott; megemlítem, hogy ezen, a méhre nézve bizonyosan fájdalmas műtétet dühös veréb szokása szerint vitte véghez; farkát biztos szakmány érzetében, jó kedvűen csóválván, minduntalan áldozatának neki iramodott; az így zaklatott méh már a röpdeszken kinzójától menekülni óhajtván szárnyainak ideges s folytonos csapkodása mellett ide s tova futkosott s lábaival mérges ellenét lekaparni igyekezett. Hogy ez a legtöbb esetben sikerült, bizonyítja azon körülmény, hogy elhult méh alig volt látható, de annál több meloë álcza volt található a kaptár fenekén és pedig élő s élettelen egyaránt. Észleltük különben, hogy a méhek, mint teljes háztartásukban, úgy itt is testvériesen segédkezet nyújtanak egymásnak, hogy ezen kinzó ellentűl megszabaduljanak. Hogy a meloënek az idén nálunk aránykeves méh esett áldozatul, hihetőleg csakis a jó mézhordásnak tulajdonítható.

Dörner Tamás.

A here-kérdéshez.

Először is kijelentem, hogy: én Ábend András méhészeti vándortanító ur iránt, semmiféle ellenséges indulattal nem viseltem; másodsor, hogy: a szándékos heretenyésztés hive nem vagyok. Van-e szükség herére? című felszólalásomban csak figyelmeztettem a vándortanító urat, hogy a kezdők iránti tekintetből jó lett volna jelezni, miszerint: a k.-barakkai méhtelepen, ha here nincs

*) Köszönettel vettük, a vizsgálat eredményét annak idején közölni fogjuk. (S z e r k.)

***) N.-Teremián, Metzger Ede gyógyszerész a górcsővi vizsgálatokra minden alkalmas készülék birtokában van, mikre szívesen vállalkozik.

Dörner.

is, az csak azért nem baj, mert adott az Isten a szomszédoknak eleget. Abend ur ezeket írta: „Valóban tanulságot meríthetnek a kolozs-barakkai méhészetből azok a méhésztársak, akik szándékosan: alkalmat engednek méheiknek a here tenyészésére azon célból, hogy az anyaméh terméketlen ne maradjon here hiányában. Mert az egész telepben nem fordult elő egész nyáron 50 here; de azt tudom, hogy májusban semmi sem volt, mégis megtermékenyültek az anyák egytől egyig. Más méhtelepekben azonban minden erőnket hiában fordítjuk a herék kiirtására, mégis mindig van elég. És ha nem volna is, azért terméketlen nem maradnak az anyaméhek. Erről tiszta öntudattal megnyugtathatom a kélkedőket.“

Engedjen meg a t. vándortanító ur, hogy az itt idézett szavai-ból egyebet kiérteni nem tudtam, mint azt, miszerint: here nélkül is megtermékenyülnek az anyaméhek!

Abend ur válaszában, hozzám intézett kérdései ezek: „Van-e arról tudomásom, hogy hazánkban ezek vándoroltak már ki eddig, a külföldi méheknek hazánkban való meghonosítása céljából, de a helyett, hogy célzó érték volna, behozták vele egy veszélyes, eddigelő csak hírekből ösmert betegséget, az ugynevezett költés-rohadást? . . . És miként sikerült az olasz és ciprusi stb. méhek meghonosítása? — Ugy, hogy alig 2–3 év alatt, ha költés-rohadás által ki nem halt is a méhállomány: vissza esett, elkorcsosult az egész.“ Felteszi rólam, hogy erről tudomásom van „s ha igen, kérdi, hogy történhet az?.. Nem-e a mi hazai fekete heréinknek lehet-e azt tulajdonítani?.. — Felelek a kérdésre, de félek: válaszomat ismét leczkértetésnek veszi.

Igen is tudom és feltétlenül rosszalom, miszerint az olasz és ciprusi méhek behozatala nálunk is divik; rosszalom pedig azért, mert hiszen van nekünk jó magyar méhünk s velük, okszerű méhészkedés mellett, ha az időjárás sem mostoha, igen szép sikert mutat-hatunk fel.

Az olasz és ciprusi méhek behozatala folytán a falvak környékén keletkező veszélyes bajról: a költés-rohadásról is van tudomásom, — de engedje meg a t. vándortanító ur, ha e részben nem osztózom az Ön nézetében s e baj időtől oká felől más a véleményem. Szerintem nem a fekete herék okozzák a költés-rohadást, hanem: az olasz és ciprusi méhek természetével nem egyező klimatikus viszonyaink annak szülői s ettől, nem pedig a hazai fekete herével történt termékenyüléstől származik a költés-rohadás. A fekete here csak az elkorcsosodást eredményezi.

A mi pedig azt illeti, hogy a herék és anyák szerelmi kirándulásaikban nem korlátoztatják magukat a nagyobb távolság által sem, szintén tudom; de bíz én nem óhajtom, hogy anyaméhem, a herék hiánya miatt több órán át kénytelenitessék a nászúton kalandozni s hogy ez alatt, annyi sok veszély között az elpusztításnak ki legyen téve.

A véghetetlen bölcseségű alkotó, nem hiába oltotta ama ösztönt a méhbe, hogy a szaporodás idele alatt heréket neveljen; szükséges az, de mindenestre káros, ha tulszaporodni engedjük. A méhek fészke, különben hatalmunkban áll, ne tegyünk abba herelépet: s nem lesz okunk a sok here ellen panaszkodni.

Nusztek Sándor.

Panasz.

Tisztelt szerkesztő ur, barátunk, jóltevőnk: A sok mindenéfe ujonnan feltalált és alkalmazásba vett kaptárok alakjában ránk zúditott csapás alig zajlott el szerencsétlen fejecskéink felett; alighogy elhangoztattuk keserves panaszunkat és valóban méltó panaszunkat, a felül-ajtó, rheumatikus kasok miatt: ime, a minden jók adója ismét újabb, elviselhetetlen csapást küldött reánk.

A története a dolognak következő. Van valahol, az operencián innen, valami német ur, a kit a mult esztendőben, mindnyájunk által eléggé nem sajnálható szerencsétlenség ért. Az történt vele, hogy egy meleg juniusi napon, midőn a csűrös kertben déli álmát aludta, bizonyos, arrafelé bodorgó bival, nem lévén kitanítva a méhkas czélja iránt: egyet a szarvára méltatott és feldöntötte. Fajunk hirtelenkedő természetével jár, hogy veszedelem esetén, a baj eredeti forrását nem kutatja. Ennek következtében a kas közelében szendergő urat, a fullánkosok ezrei meglepték s olyaténképen csokolgatták össze-vissza, hogy a meglepett ur kénytelen volt a közeli, keserű lapu bakony erdejébe behasalni.

Ez a szomorú eset Berkában történt meg, Koerbs urral, ki a halál torkából megmenekülvén: fogadást tett, hogy nem nyugszik addig, míg fajunkat teljesen ki nem irtja. És eme borzasztó tervének keresztülvitele céljából szörnyüségés pókol-gépet készített. E gépezet olyan forma, mint valami csónak. A keret egyik oldalát deszkával borítja be s arra a deszkára reá ragasztja a mesterséges lép-nyomot. Ezekkel a jószágokkal butorozta be legelőszőr is saját méhkasait. De nem elégedett meg azzal, hanem szerzett még hiveket és az egész világon azt a hirt terjesztette, hogy csakis az ő kereteivel lehet bőven mézeltetni bennünket. Megnyerte tervének magát Schultzét is. Ő felállított egy pokolgép gyárt. És hogy még nagyobb hittele legyen állításának: titok gyanánt terjesztette, patentervezte, „még azelőtt eladta, mielőtt megépült volna, nem kellett volna senkinek. Az ilyen nagy apparatussal terjesztett tan, megdöbbenőleg nagy mérvben kezdett terjedni. Annyira, hogy majd minden méhesben forgalomba jöttek a Koerbs ur csolnak-keretei. Pedig az arról terjesztett jó hír csak a mi elpusztításunkra van kieszelve. Mert a csolnak-kereteknek halálos ellenségei vagyunk. Jobban iszonyodunk attól, mint az ürömtől, vagy a Zacherlin-től. Lehet képzelni, micsoda gyötrellem nekünk hüvelyknyi hosszú sejteket építeni. Minő kínos annak oldalai és alapjának takarítása, csiszolása? Minő barátságatlanná lettek hajlékaink? Minden utca-sorban egy darab fa. Némely méhés anynyira lelketlen, hogy még üveget és bádogot is akgat házunkba. Mi sem üvegesek, sem bádogosok nem vagyunk. Nekünk nem kell ez az istentelen szerszám. Ezért hát elhatároztuk: mi is mindent elkövetünk, hogy bebizonyítsuk, miszerint megrontásunkra és a méhész urak megkárosítására van kitalálva. Ennek a határozatnak a szives közlésére kérjük fel a t. szerkesztő urat. Vegye tudomásul minden méhész: az összes anyaméhek rendeletileg utasítva lettek, hogy igyekezzenek a csolnak-keretekbe épített lépeket lehetőségig jól bepetézni. Jól szervezett államunkban a rendeleteket mindenki megtartja. A csolnak-keretek általában mindenütt bővölködnek is petében. Sőt vannak értelmes, öreg anyák, a kik herelépet építették és here-petével igyekeznek bosszút állani a rajtunk elkövetett merénylet miatt. Mézet pedig nem hordunk bele. Csak akkor, mikor már nem tudjuk mit csináljunk a kedves nektárral. Testi-

letileg elhatároztuk, hogy mindenféle csonkítást követünk el a csónak kereten. Lerágjuk a mű-lépet, azután meg dupla lépet építünk, keresztbe építünk, mindenféle képen építünk, csak úgy nem, a hogy Koerbs ur kívánja. Értesítettük a mójokat, hogy lopjanak petét a deszka vagy üveg lemez alá. Meg is cselekedték sokan. Tehát ott lakmároznak a mojak is. Csak úgy juthatunk hozzájuk, mikor megsokallottuk a vendégeskedést, ha ellen aknát vágunk a lépekbe. Tetszik képzelni, hogy milyen szép most a mi építményünk.

A fennebbieken nyilvánosságra hozván a csónak-ke retek világra jövetelének nem épen méltánylandó intencióit: kérve kérjük a méhész urakat, hogy ne gyötörjenek tovább bennünket azokkal, mert végveszélybe fognak dönteni. Jövőre pedig: akár Koerbs, akár dr. Brandt, (Schweitz) akár Csillag Anna kisasszony hirdeti ilyesmit, méltóztassanak minket is megkérdezni, mert mi ősi törvényeinkkel ellenkező életmódot és háztartást nem fogunk folytatni.

Azzal a kéréssel járulok még a méhész urakhoz, hogy ha szép lépes mézet akarnak enni: jövőre is csak alkalmazzák a Haneman által feltalált rácsokat. Igaz ugyan, hogy keserves nekünk azon át mászkálni, finom szárnyaink s vékony bőrünk rovására történik az s még inkább, ha éles szelű rácsot erőszakolnak reánk; de hát a rácsot már valahogyan csak megszokhatjuk, habár kénytelenek vagyunk tiltakozni, használatának jogosultsága ellen.

Úgy látom, még arról is a t szerkesztő urat, hogy ugyanazon forrásból, melyből a csónak-ke retek eredtek, egy más, újabb találmány is fenyeget bennünket. Valami csapos kaptárokról van szó. A Koerbs-Schultze cég találta ki. Röpködéseim közepett már megláttam egy ilyen csodakaptárt és ellopva annak titkát, sietek közölni Önnel és mindenkivel a kit érdekelhet. Az új találmány a Tojás Dániel ur elméletén alapszik. Lapra vannak fektetve a ke retek. A sejtek közepén egy-egy gombostű-hegynyi lyuk van. Azért csak ekkora, mert azt nem tudjuk beragasztani, minthogy nem férhetünk hozzá. A mint beereszszük a mézet a sejtbe: azonnal kifoly belőle. A kaptár alatt fekszik, ászkon, egy 10 vedres hordó. Avval van összeköttesbe a kas alapja, melyről egy csatornán, egyenesen a hordóba folyik a méz, mely folyton szívárog alá a lyukas sejtekből. A tervezet szerint az a körülmény, hogy soha sem látunk mézet a sejtekbe, az éh-halál félelmét költi fel népünkben és tizszeres erővel igyekszünk gyűjteni, míg a 10 vedres hordó megtelik. Augusztusban kicserélik a kaptárt rendes kaptárral s ellátnak megfelelő élelemmel télire.

Az anyaméh számára készítve van egy, elmésen kidolgozott kalitka, nehogy megszökhesse s így bennünket mindig összetart. A kalitka alap deszkáján fekszik egy darab feneketlen lép, melynek alsó nyílásai egy költető készülékbe szolgálnak. Ez az igazi „költő-úr“. Ez is a Tojás ur találmánya szerint van alkalmazva. Az anya, a sejtekben soha tojást nem lát s így, abban a hitben, hogy még nem tojt: iszonyatos nagy mennyiségű tojást hullogat alá, melyek ott kikelvén, a negyedik hétre vigan döngicsélnek az illatot lehellő rétek virányai felett. Mikor a hordó megtelt, csapra

ütik és bámulhatnak indni fekete rokonaink, vagy az euchariptusra épített 10 mázsa kasok szerencsés tulajdonosai. Here nincs, hanem az anya-méhek valami csodálatos por által termékenyítettnek meg; azon az alapon, hogy „porból lettünk, porrá leszünk.“ Ez a por a valódi h i m p o r. Ebből egy szippantás bárminő jól megtermett anyát egész életére megtermékenyít, 10000 darab, napi petézési képességgel.

Ennek az eszmének meg van nyerve Orlice tanár is s így bizonyosan, nemsokára már hirdetni fogják és megszerzik a patentet. Miután ebben a kérdésben is egy, mindnyájunkat fenyegető vihar közeledését látjuk, kérve kérjük Önt és elvtársait, hogy a mennyire csak lehet, legyenek védelmezőink a fenyegető veszélyben. Maradtam holtig hű alattvalója
Zumm.

Vegyes közlemények.

— **Olcsobb lett a kaptárak vasúti szállításának díja.** Örömmel értesítjük olvasóinkat, hogy egyelőnk indokolt felterjesztése következtében a közmunka- és közl. ügyi ministerium 22,687. sz. a rendeletével a méhasok vasúti szállítási árát lejjebb szállította. A rendeletnek erre vonatkozó része következő: Az erdélyrészi méhészegylet folyamodványában felhozott indokokat méltányolva, elrendelem, hogy a m. kir. államvasutak vonalain terjedelmes áruk közé tartozó kosárfonatu méhkasokra az I. rendes teher áru osztály díjtételei, az I. teher áru osztályba sorozott egyéb üres kaptárookra pedig a II-ik teher áru osztály díjtételei alkalmaztassanak. Ezen díjkezdmény az eddig szedett viteldíjakkal szemben, kosárfonatu méhkasok tekintetében a szállítási vonal hosszúságához képes 36—41% ; az egyéb menkaptárookra nézve pedig 22—28% között váltakozó mérséklést foglal magában. Baross, s. k.

— **Van-e értéke a kifőzött lépnek?** E tárgyban vett kérdésre elnökségünk azonnal megtette a kísérletet, s az eredmény az, hogy ugy a Pauli, mint a Büttner Bernád által feltalált viasz-olvasztóban kifőzött lép még jelentékeny mennyiségű viaszt tartalmaz. A Pauli-féle olvasztóban öt óra hosszat főzött 1 1/2 kilónyi lép közönséges sajtóval kezelve, még 30 deka tiszta viaszt adott; a Büttner Bernád viasz-olvasztójában kifőzött ugyanannyi lép, ugyanazon sajtóval kezelve 25 deka viaszt adott. Tehát egyik viaszfőző sem olvasztja ki teljesen a lépek viasz tartalmát, sőt jelentékeny mennyiséget nyerhetünk még a közönséges sajtóval való kezelés által is. Sokkal nagyobb a viasz nyeremény, ha bráma sajtóval sajtoljuk ki a sonkolyt. Altalában azt is szokták használni erre a célra. Ajánlatos tehát, hogy minden méhész, ki a fennebbi viasz-olvasztók valamelyikét már megszerezte: a kifőzött sonkolyt tartsa meg (száraz szellős helyen) s alkalom adtán sajtolja ki, mert a sonkoly oldobásával jelentékeny értéket semmisítene meg.

— **Kiváló finom műsejtet** készít Csiki J. József tagtársunk valódi amerikai sejtkezfal készítő gépével. A sejtek mélyek és a lemezek oly vékonyak, hogy 45, rendes keret nagyságu darab nyom egy kilót. Ajánljuk méhésztársainknak. Kapható Kovács P. és fiai, valamint Hirschfeld Sándor üzletében Kolozsvárt.

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Felügyelő bizottság: **Albu József, Fodor Gyula, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.**

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt. Bel-Középutcza Minorita-épület.